

1997-10-10

231-4311-97
25 02 136

Enligt sändlista

NATURRESERVATET SMÅSKÄRENS KLIPPOR I LULEÅ KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen i Norrbottens län

UPPGIFTER OM RESERVATET

Reservatets namn:	Småskärens Klippor
Kommun:	Luleå
Lägesbeskrivning:	27 km OSO Luleå. Gröna (topografiska) kartan 24M NV
Fastigheter:	Klippan 1:1, Klipphällan 1:1, Månshällorna 1:1, Megrönnan 1:1, Kallen 1:1, Hällgrundet 1:1, Kråkrevet 1:1, Nygrönrevet 1:1
Area:	1027 ha
Därav landarea:	12,2 ha
Markägare:	Staten. Marken förvaltas av Statens Fastighetsverk

BESKRIVNING AV RESERVATET

Reservatet utgörs av 10 öar och hållar söder och öster om ön Småskär i Luleå yttre skärgård. Samtliga öar inom reservatet är obebyggda och domineras av hållmarker.

I nordöstra delen av reservatet ligger den natursköna ön, **Klippan**, som med sina 5,5 ha dominerar storleksmässigt bland de ingående öarna. Den är hårt exponerad och utgörs av öppna håll- och klapperstensmarker med en svagt markerad hållmarksrygg i nordvästlig riktning. Trots sin ungdom hyser ön uppemot 50 olika kärlväxtarter. Enstaka låga lövträd finns i söder varav några utgörs av gråsälg (*Salix caprea* var. *coateana*), ett träslag som framförallt trivs i fjällskog men som även kommer in här i skärgårdens yttersta delar. Stensötan (*Polypodium vulgare*) är en annan intressant art som växer i

1997-10-10

231-4311-97

25 02 136

sprickor på öns hållmarker. På Klippan finns lämningar efter ett forna fiskeläge i form av en tomtning, en gistgård och en husgrund.

Den blockiga ön **Nygrynnrevet** i reservatets västra del har en storlek av 2,8 ha. Övriga öar inom reservatet; **Klipphöllan**, **Bjässhöllan**, **Månshöllorna**, **Megrönnan**, **Kallen**, **Sandgrönnan**, **Kråkrevet** och **Nygrynnhöllan** är endast omkring 1 ha eller mindre och utgörs även de av steniga rev eller höllar med gles vegetation.

Området hyser ett rikt fågelliv. Vid Nygrynnrevet påträffas till exempel *ejder*, *brushane*, *kanadagås* och *grågås*. *Tobisgrisslan* är en annan vanligt förekommande art i området. De låga grunden och höllarna inom reservatet är även populära tillhåll för *gråsäl*. Sälur ses framförallt ligga uppe på Månshöllorna och Bjässhöllan, vilka anses vara de gråsälrikaste höllorna i Luleå skärgård.

ÄRENDETS BEREDNING

Kronohölmarna i Norrbottens skärgård (med undantag för Brändöskäret 1:1 och Sandön 5:1 Tjuvholmen) avsattes genom Domänverkets beslut 1988-09-05 som domänreservat. Vid Domänverkets bolagisering 1992 beslutades att samtliga kronohölmor skulle kvarstå i statens ägo och under Statens fastighetsverks förvaltning.

Naturvårdsverket och Statens fastighetsverk (SFV) slöt 1995-10-27 en överenskommelse om att mark med särskilt stora naturvärden skulle kunna förordnas som naturreservat utan ersättningsanspråk från SFV. I överenskommelsen ingick bland annat kronohölmarna. Regeringen gav i uppdrag till berörda länsstyrelser att med utgångspunkt i överenskommelsen besluta om erforderliga förordnanden enligt naturvårdslagen (1964 : 822).

Länsstyrelsen har nu utrett naturvärdena på kronohölmarna. Öarna inom naturreservatet Småskärens Klippor bedöms ha så höga naturkvaliteter att bildande av naturreservat är motiverat.

ÄNDAMÅLET MED RESERVATET

Ändamålet med reservatet är att bevara de i ingående öarnas naturliga successioner, flora och fauna. Särskilt viktigt är den utökade hänsynen till den sälpopulation som uppehåller sig i området. Ändamålet är även att bevara öarnas typiska landformer och jordarter som bildats och fortfarande bildas genom vind- och vågverkan på de nya stränder som genom landhöjningen reser sig ur havet. Inom ramen för detta mål skall reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen att i beslutet angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastigheter inom reservatet.

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att:

1. Avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd
2. Ta bort eller upparbeta stående eller liggande döda träd
3. Skada eller förändra mark eller vegetationen så väl på land som på havsbotten, till exempel genom att anlägga väg, anordna upplag, gräva, schakta, dika eller muddra
4. Uppföra byggnad eller anläggning
5. Anlägga luft- eller markledning
6. Sätta upp tavla, plakat eller skylt
7. Jaga på reservatets landområden samt vattenområden intill 100 meter från land.
Länsstyrelsen kan dock tillåta skydds jakt inom reservatet.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för underhåll av befintliga enslinjer, sjömärken eller de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen. Lokalisering och utformning av eventuella nya anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall dock ske i samråd med länsstyrelsen (20 § naturvårdslagen).

Inom reservatet får fiske bedrivas i enlighet med bestämmelserna i gällande fiskelag.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om markägarens skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla de åtgärder och anläggningar som erfordras för:

1. Reservatets vård och skötsel
2. Besökande allmänhet
3. Sjösäkerhet

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Av hänsyn till de gräsälvar som håller till i området råder under period med öppet vatten förbud mot att landstiga eller varaktigt uppehålla sig närmare än 200 meter från Månshällorna samt Bjässhellan.

Reservatet är i övrigt tillgängligt enligt allemansrätten. Förutom de inskränkningar som följer av andra lagar och förordningar gäller förbud att:

1. Skada mark eller vegetationen, även döda stående eller liggande träd
2. Störa djurlivet
3. Elda direkt på klippvallar

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet.

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter och åtgärder som framgår av bifogad skötselplan, bilaga 2.

Länsstyrelsen kan i särskilda fall medge undantag från gällande reservatsföreskrifter (12 § naturvårdslagen).

GÄLLANDE REGLER

För att skydda det känsliga djurlivet och förhindra skador på vegetationen är det enligt länsstyrelsens beslut 1976-02-10 (11.1291-886-76) förbjudet att köra med motordrivet fordon i terräng på samtliga öar och holmar i Norrbottens skärgård. Enligt beslutet är det dock tillåtet att framföra motordrivet fordon i terräng för bl a följande ändamål:

1. Statliga och kommunala tjänstemän i tjänsteärende
2. Parkering av skoter i strandområde i samband med rastning

1997-10-10

231-4311-97
25 02 136

ÖVRIGT

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet enligt bilaga 3.

Ett övergripande beslut om vilka av skärgårdens domänreservat som skall omföras till naturreservat har tagits av länsstyrelsens styrelse 97-10-10. Öarna inom naturreservatet Småskärens Klippor ingår bland dessa domänreservat.

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Björn Rosengren. Föredragande var avdelningsdirektör Bengt Landström. I den slutliga handläggningen har länsexperten för naturvård Hans Furmark, biolog Camilla Carlsson samt företrädare för rättsenheten deltagit.

Björn Rosengren

Bengt Landström